

A szaporodásbiológiai mutatók és az elhúzódó laktáció kapcsolatának vizsgálata

holstein-fríz állományban

István Zsóka Gina

Állattenyésztő mérnök mesterképzési szak, levelező tagozat

Állattenyésztési Tudományok Intézet, Precíziós Állattenyésztési és Állattenyésztési Biotechnika Tanszék

Belső témavezető: Dr. Boros Norbert, Tudományos főmunkatárs, MATE Szent István Campus

Belső témavezető: Dr. Szabari Miklós, Egyetemi docens, tanszékvezető, MATE Kaposvári Campus

Az utóbbi pár évtizedben végrehajtott tudatos tenyésztői munka közel duplájára növelte a holstein-fríz tehenek évi átlagos tejtermelését, azonban a magas tejtermelés gyengébb szaporodásbiológiai mutatókat vont maga után, így gyakran a jó tejtermelő képességgel rendelkező teheneket selejtezik ki. Ha a termékenyülés csak az ellés utáni 4-6 hónapot követően történik meg, akkor a laktáció hossza jelentősen megnő, ami csökkent tejtermeléshez, esetleg selejtezéshez vezethet.

Munkám során kiemelkedő termeléssel rendelkező tehenek adatait vizsgáltam és arra kerestem a választ, hogy feltétlenül selejteznünk kell-e egy elhúzódó laktációval rendelkező tehenet.

Vizsgálatomat során reprodukciós és laktációs eredményeket vizsgáltam. Az általam kiválasztott holstein-fríz egyedek kiemelkedő termeléssel rendelkeznek ezért selejtezésük különösen érzékeny veszteség lenne a gazdaság számára.

Munkám során az egyik szempont az volt, hogy a választott egyedek egy extrém hosszúságúnak nevezhető két ellés közötti idővel rendelkezzenek.

Az elhúzódó laktációs paraméterek értékelése során szignifikáns eltérést tapasztaltunk az elhúzódó laktációk és a kontroll laktáció között a nyitott napok száma, a két ellés között eltelt idő és a tejelő napok száma tekintetében. A 305 napra korrigált termelés és a teljes laktáció alatt leadott tej mennyiség vizsgálata során azt tapasztaltuk, hogy az elhúzódó laktációk során lényegesen magasabb volt a tehenek termelése.

Az elhúzódó laktációk és az elhúzódó laktációt követő laktációk összehasonlítása során statisztikailag igazolható eltérést kaptunk a nyitott napok száma, az első termékenyítésig eltelt

idő és a tejelő napok vizsgálata során Az elhúzódó laktációt követő laktációban a tejelő napok száma optimálisnak tekinthető volt.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján megállapítható, hogy a kimagasló termeléssel rendelkező tehenek egy esetlegesen elhúzódó laktációt követően is tudnak megfelelő termelési és reprodukciós mutatókat produkálni, így selejtezésük nem minden esetben javasolt egy elhúzódó laktáció esetében.